

Sejs-Svejbæk Skytteforenings historie

Foreningen startede i 1884. Det fremgår af et dokument fra 25. november 1884, hvor skyttekredsen blev godkendt på et udvalgsmøde i Århus. Vores forening er således Sejs-Svejbæks ældste forening. Allerede i 1885 deltog den i en årlig skyttefest, og i oktober 1885 blev der holdt præmieskydning i Sejs. I 1886 fik foreningen en fane, der stadig er i vores varetægt. "Sejs Skyttekreds 1886" står der med guldbogstaver på den ene side og "Sønderjylland vundet". Det er kampens mål" på den anden. Tabet af Slesvig-Holsten i krigen 1863-64 stod stadig i frisk erindring.

Den første fane fra 1886

Teksten på fanen falder i tråd med, at mange skytteforeninger blev dannet i en historisk og/eller politisk sammenhæng. Det kunne være som forberedelse af de unge mænd til indtræden i hæren. Og i den periode, hvor Sejs Skyttekreds blev dannet, skete det ofte som protest mod statsminister Estrup fra godsejernes parti, Højre. Partiet Venstre, der repræsenterede bønderne, havde flertal i folketinget og ville forhindre at Estrup brugte store pengebeløb på at udbygge Københavns befæstning. Derfor kunne statsministeren ikke få finansloven godkendt. Han udstedte så i stedet provisoriske (dvs. midlertidige) love. Mange steder i landet var partiet Venstre derfor aktivt medvirkende til at få oprettet skytteforeninger. Det kunne være blevet starten på et væbnet oprør! Men så galt gik det heldigvis ikke. Sejs Skyttekreds' formand, lærer Jensen Fischer, Sejs, var i den sammenhæng en ivrig taler både lokalt og i de nærliggende skyttekredse, og emnet var som regel "Den stående hærs afløsning af en folkevæbning".

Sejs-skytterne deltog i rigtig mange arrangementer. Eksempelvis i en præmieskydning ved Borre Å i 1886 med 700 deltagere, hvor Sejs vandt holdkonkurrencen og blev belønnet med en sølvplade til fanen. Ved amtskydningerne i Silkeborg var der efter skydningerne gymnastikopvisning, præmieuddeling, taler og dans i Lunden. Hele arrangementet fra afsejlingen med Hjejlen kl. 6 morgen kunne vare i op til 18 timer.

I 1889 have foreningen 24 aktive skytter og 6 passive medlemmer. På generalforsamlingen blev lærer Jensen genvalgt som formand, og regnskabet udviste et underskud på 17 kr. og 8 øre. Samme år var der etableret skydeplads neden for Stoubjerg. I 1890 var medlemstallet faldet til 15, og skydepladsen var blevet flyttet tre gange, så på generalforsamlingen udtrykt formanden tvivl om foreningens mulighed for at fortsætte. Men de aktive medlemmer betalte af egne lommer for et nyt underskud på regnskabet, og de efterfølgende år klarede foreningens skytter sig igen flot ved forskellige stævner. I 1897 blev det store amtsskytte-stævne afholdt ved Ludvigsløst.

Gl. Skanderborg Amts Skytteforening
afholder sin aarlige
Præmieskydning Søndag d. 11. Juli
ved Ludvigsløst.

Skytterne møder paa Skydepladsen Kl. 7 Morgen præcis. De, der vil sejle fra Silkeborg, møder ved Dampskibsbroen Kl. 5¹/₂.
Kl. 2¹/₂. Eftermiddag samles alle Skytter med Faner ved Dampskibsbroen for at marchere til Lunden, hvor **Gymnastikopvisning og Præmienddeling** finder Sted. Derefter **Dans** for Skytterne imod Entré af 25 Øre pro persona. Skytte tegn bæres. Adgang til Lunden koster for Ikke-Medlemmer 25 Øre.
Skytter under 18 Aar (fra Nytaar regnet) anmeldes til Forretningsføreren inden 8de Juli, hvis dette ikke er sket. Kugler leveres paa Skydepladsen, dog ikke under 100 ad Gangen. Krudt, Hætter og Hylstre samt Magasin-Patroner maa Skytterne selv medbringe.
Bidraget for passive Medlemmer bedes indbetalt til Forretningsføreren inden den 10de ds.
Kredsformanden eller en anden ledende Mand fra hver Kreds bedes henvende sig paa Skydepladsen til Forretningsføreren, Redaktør **Lyngby**, for at modtage et Par Meddelelser samt give Oplysning om Gymnastik m. m.

Amtsskydningen 1897

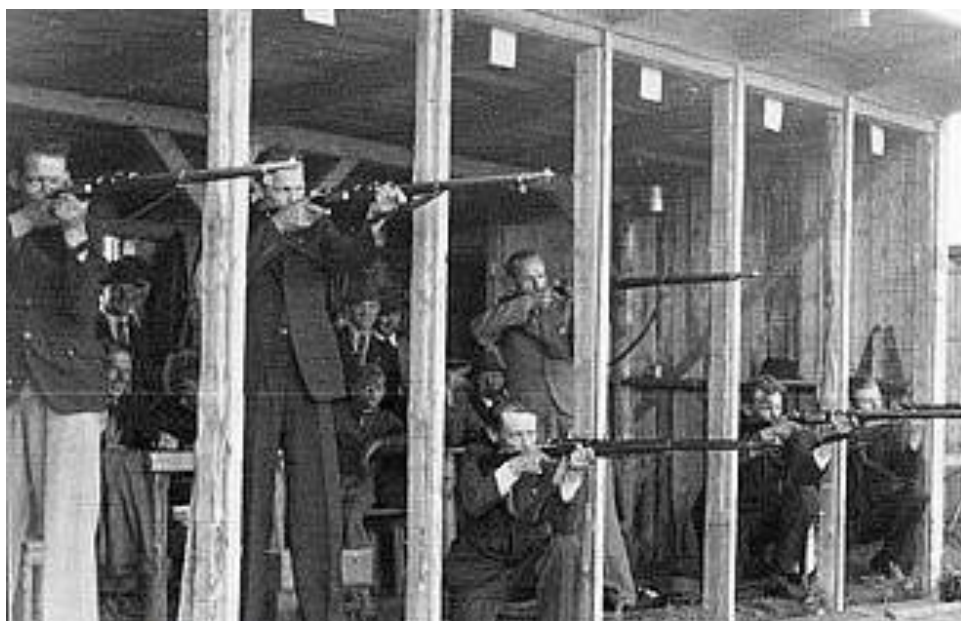
Også i år 1900 var der amtsskydning i Svejlbæk. Her blev Ole Høgh skyttekonge med 91 points. Han var i disse år Sejs' bedste skytte. I 1903 delte han førstepladsen med A. Nielsen, Sejs med 90 point og var alene på 1. pladsen i mesterskabsskydningen i 1. hovedkreds. Samme år blev Oscar Olsen amtsmester for yngre skytter.

Foreningen har flere gange fejret jubilæum, men lidt uregelmæssigt i forhold til årstallet 1884. Eksempelvis den 10. juli 1910, hvor der blev holdt 25-års jubilæumsfest med en lang række konkurrencer. Bl.a. gammelmands-skydning for de skytter, der havde været med fra starten. På dette tidspunkt var fanestangen beklædt med ikke mindre end 25 plader.

Amtsmesterskaberne blev de efterfølgende år holdt i Svejlbæk på et areal nord for banen ejet af Stengården. Jorden var lejet for 20 år. I 1922 var der skydekongurrence mellem Gl. Skanderborg og Århus amter, og i 1931 var der jyske mesterskaber på banen. Den blev også brugt flittigt af Forsvarsbrødrene i Silkeborg.

Men det må konstateres, at vores forening gennem tiderne har haft op- og nedture. Skytte sagen havde i 1930'erne så ringe interesse, at det var på tale at nedlægge amtsorganisationen, og Sejs-Svejlbæk var i en periode tilsyneladende opløst. Tysklands besættelse af Danmark gav dog fornyet interesse, og den 4. marts 1942 var der indkaldt til møde i forsamlingshuset med en kreds af både yngre og ældre skytteinteresserede, der enstemmigt besluttede at genoprette Sejs Skyttekreds, ligesom der blev valgt en bestyrelse. Man fik samtidig lovning på et antal geværer af model 89 fra hæren, der billigt ville udlevere patroner. Dog med den klausul, at patroner, hylstre og geværlåse skulle indleveres efter endt skydning til en af politimesteren godkendt person. Samme år blev

skydningen påbegyndt på en skydebane nord for jernbanen på Niels Jensens jord. Der var indmeldt 90 skytter - deriblandt mange unge. 29. august 1943 kom det imidlertid til et brud mellem regeringen og den tyske besættelsesmagt. Derefter blev alle beordret til at aflevere deres våben, så forening måtte indstille alle aktiviteter.

Skydebanen i Svejebæk. 1942. Foto: Johs. Jensen. Silkeborg Arkiv

I 1945 var der gang i foreningen igen med ikke mindre end 103 medlemmer. Og 11. juli 1946 blev 60 års jubilæet fejret - nu regnet fra indvielsen af den første fane. Skytterne med damer samledes kl. 8 hos Johan Kristensen i Svejebæk. Herfra marcherede de til skydebanen med den gamle fane i spidsen. Den ranke fanebærer var som i 1886 den nu 85-årige Laurs Kristensen, og ved siden af ham gik foreningens ældste medlem, Andreas Henriksen, på 88 år med riflen over skulderen, klar til at tage fat på skydningen. Efter formiddagens skydning og frokost fortsatte skydningen til kl. 16, hvor skytterne spillede fodboldkamp mod Linå Sogneråd. Kampen endte 4-4.

Damerne havde lavet et folkekøkken, hvor der kunne købes kaffe, øl, sodavand og varme pølser, og de havde samlet penge ind til en ny fane, der blev indviet ved samme lejlighed. Det fremgår af fanen, at foreningen nu blev kaldt Sejs-Svejebæk Skytteforening

Foreningen vandt i 1947 kredsmesterskabet og i 1948 både kreds- og amtsmesterskabet. I 1952 og 1953 blev amtsmesterskabet igen vundet, og to medlemmer opnåede præmier ved landsskydningen i 1953. Men det var igen en periode med op- og nedture. I 1952 var der kun 15 medlemmer, men der kom dog igen gang i aktiviteterne med deltagelse i landsdels- og amtsskydninger, ligesom foreningen selv afholdt pokalskydninger. I 1956 fejres 70-året for stiftelsen. På det tidspunkt var skytteforeningen ejer af 4 geværer til en værdi af 500 kr. Og i 1960 afholdes salonskydning 4 gange i løbet af vinteren. Der fortsættes med salonskydning i Forsamlingshuset 1 gang om ugen i vintermånederne 1961-62. Og i alle årene deltog skytteforeningen i mange lokale og regionale stævner.

Men fra 1967 lå foreningen dog igen mere eller mindre underdrejet. I 1978 sker der så noget. Dette år fik klubben lov til at etablere nye og moderne skydebaner under betryggende forhold i sikringsrummet under Sejs Skole, hvor der blev lavet 7 baner á 15 meter til gevær- og pistolskydning og 6 baner á 10 meter til luftpistol og luftgevær samt opholdsrum. Her kunne medlemmerne - ofte hele familier - under betryggende forhold lære at omgås skydevåben.

Det var ikke mindst den energiske formand Arne Elstrøms fortjeneste, at der nu igen var kommet gang i foreningen. Den 28. april 1980 afholdtes generalforsamling i lokalerne under Sejs Skole. Her indledte Elstrøm med at fortælle lidt om klubbens historie. I 10 år havde man ikke haft nogen skydebane. Og da der ikke var noget driftsregnskab at fremlægge, blev der i stedet redegjort for de økonomiske forhold i forbindelse med indretning af banerne. Udgiften var på ca. 125.000 kroner. I løbet af 1980 steg medlemstallet til 200.

Arne Elstrøm satte gang i Skytteforeningen. I Sejs drev han firmaet Kartografisk Industri, og under besættelsen havde han ydet en stor indsats i modstandsbevægelsen. Privatfoto.

30. april blev der afholdt reception i forbindelse med ibrugtagning af skydebanerne med inviterede repræsentanter for myndigheder, organisationer og andre, der havde været involveret i skydebanens tilblivelse. Første skud blev løst af skoleinspektør Knud Schødt. Og 19. maj blev der afholdt reception for indbudte skytter fra kredsene under Gl. Skanderborg Amts Skytteforeninger.

26. august 1984 blev der indviet ny udendørs skydebane ved Hårup med 25 meter pistolbaner og 50 meter geværbaner. I 1988 blev der udvidet med nye terrænbaner.

Gennem en del år blev elever fra skolens 5. klasser årligt indbudt til at deltage en bestemt dag. Og senere var det skolens SFO, der kom til geværskydning hver anden mandag om eftermiddagen, hvor Arne Elstrøm og Karlo Riberholt var trænere. Det gav en del nye medlemmer både blandt børn og voksne.

I 1996 blev nogle baner i skolens kælder sløjfet, hvilket gav mulighed for at indrette nyt kontor og et større opholdsrum.

I 2006 blev skydebanerne renoveret, bl.a. blev papskydeskiver erstattet med elektronisk markering.

I 2009 blev Mikael M. Hannibalsen formand, og i skrivende stund (2020) har foreningen 156 skytter, 116 pistolskytter og 40 geværskytter. Ud af disse er 24 det, der kaldes sort krudt-skytter. Medlemmerne kommer ikke kun fra Sejs-Svejbæk. Der er flere skytter - især pistolskytter - fra andre områder, bl.a. Bjerringbro, Ans og Horsens. Geværskydning er en rigtig god sport for dem, som ikke er til holdsport som fodbold og håndbold. For ved træningen konkurrerer man kun mod sig selv for at blive bedre og bedre. Og så er der børn - f.eks. med ADHD - som har gavn af at gå til skydning, fordi de her lærer at koncentrere sig og lukke anden støj ude.

I 2013 blev opholdslokalerne opgraderet til moderne tider med lyse og imødekomende rum og standpladser samt nyt ventilationssystem. I alle sammenhænge var der gang i de mange frivillige, der havde tilbudt deres hjælp.

Som det fremgår er - og har der været - stor aktivitet i den gamle forening.

Foreningens formænd 1942-2020:

1942-1943:	Henry Henriksen
1943-1945:	Valdemar Sørensen
1945-1949:	Henry Henriksen
1949-1951:	Jens P. Petersens
1951-1961:	Johan Christensen
1961-1963:	Oskar Kidmose
1963-1964:	Kaj Harrits
1964-1967:	Valdemar Sørensen
1967-1978:	Foreningen er inaktiv
1978-1981:	Arne Elstrøm
1981-1987:	Geert Holbo Christensen
1987-1993:	Niels Jørgen Kallesøe
1993-2009:	Viggo Lemming
2009 -	Mikael M. Hannibalsen